

N'ALI

LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT

Any II nº12

Abril 1987

MESTRE

ANTONI CALAFELL

ANDRATX

1887 - 1987

PANCARITAT

Tornarem anar a Pancaritat cita anual de qualsevol arraconer, santelmer i andritxol que es tenguin per tals, i de cada vegada són més, gràcies a Déu, i cada vegada es repeteix el mateix petit enfrontament dels qui pugen a la torre per anar a missa -fonament de la romeria- i els qui just hi pugen per fer una xerrada i trobar-s'hi amb coneguts que a lo millor no es tornen veure en tot l'any i que amb els seus runs-runs desbaraten prou els qui escolten la Paraula de Déu. Una excusa que donaven aquests darrers era que els qui estan més enrere no sentien bé les paraules de l'oficiant; enguany això fou solventat instal·lant aparells d'audiofonia que feren que les paraules del sermó que feu Mn. Joan Ensenyat del nostre poble, que fou totsol degut a una indisposició del predicador que havia de venir aquest dia, s'estenguessen per tot arreu. El cor parroquial de S'Arracó interpretà unes cançons durant la missa i la recolecta fou destinada a la nova església de Sant Elm. Al final també hi hagué unes gloses den Guillem Barceló al·lusiues al dia i a diferents esdeveniments de tot l'any.

Acabada la missa amb els sons de la banda de música d'Esportes, que ja abans havia recorregut la població amb un sonor cercaviles, la gent es pogué divertir bé, ballant ball de bot a les totes, observant els qui ballaven si es podia treure el nas entre la multitud o esbravant-se de xerrar.

L'horabaixa es complí amb l'esport amb un torneig de tripletes de petanca que comptà amb molts de participants a les pistes del Molí, i els al·lots i no tan al·lots s'ho passaren molt bé a la platja jugant a diferents jocs organitzats per l'associació de Veïns que fou la que dugué el pes de la festa de tot lo dia i que pot estar ben contenta de l'èxit.

...I tots quedaren convidats per tornar l'any vinent.

CORO DE S'ARRACÓ

Sota la batuta del Sr. Walter Meier el cor femení de S'Arracó integrat per una dotzena i mitja

de dones i al·lots, el dia de Pasqua, que per cer fou concurrídisim, interpretà molt correctament cinc cançons al llarg de l'Ofici i anteriorment a la processó de l'Encontre. El cor que assaja amb molta il·lusió de fa poc manco mig any i que escoltàrem per Nadal ha millorat molt i lo més important, està sembrant llavor per que més envant nines i al·lotetes que ara creixen es sentin motivades a integrar-s'hi. També hem de dir que hi ha idees fortes de continuïtat i ja es pensa en les festes del poble per a tornar actuar; tampoc es rebutja la incorporació de veus masculines encara que més endavant. Convidam desde aquestes pàgines a tots els que tenguin ganes de participar.

FESTIVAL A FAVOR DE LA LLUITA CONTRA EL CANCER

El passat diumenge dia 5 d'abril es celebrà a S'Arracó un primer festival a favor del Càncer, promogut i duit a terme per la junta local del Càncer, creada fa sols un parell de mesos amb molta d'il·lusió i ganes de fer feina i que aquest dia es va demostrar. L'acte durà dues hores llargues, la participació damunt l'escenari fou molta i les actuacions excepcionals tant d'al·lots com de gent més gran que també hi intervingueren.

La finalitat de l'acte en l'aspecte econòmic fou un èxit total ja que amb la recaudació dels assistents, que foren nombrosos -més de la meitat de gent assistiren a l'acte de dret en dret-, i les rifes en regals donats per comerços i també per particulars que volgueren contribuir, de les quals no hi hagué billets ni per començar; en una primera estimació encara que mancant pagar uns certs gastos, era que es superarien les 135.000 ptes. la qual cosa aplicada a un poble petit com el nostre és tot un èxit, i torna demostrar que els arraconers sabem respondre molt bé a qualsevol espectacle i més si és benèfic.

Congratulem-nos i esperem que venguin altres festivals amb més èxit si és possible.

N'ALÍ

LA REVISTA DE LA COMARCA DE POENY

Ap. Correus 79
Andratx
Editen:
Coordinador Parro-
quial de Joves
d'Andratx
Centre Cultural
de S'Arracó

Director: Santiago
Cortès i Forteza

Redactor en Cap:
Gaspar Pujol
i Flexas

REDACCIÓ

Biel Ensenyat
i Pujol, Margalida
Ferrà i Ensenyat,
Gabriel Jofre
i Mir, Maria
José Clar i Roca
Pedro Flexas
i Flexas, Margali-
da Sastre i Parpal,
Bartomeu Bosch
i Palmer, Catalina
Alemany i Riera,
Bernat Bestard
i Nadal, Joana
Alemany i Mir.

EQUIP TÈCNIC

Isabel Ensenyat
i Ensenyat, Maria
F. Pujol i Mulet,
Isabel Alemany
i Moyà.

GERENT

Vicenç Flexas
i Alemany.

Impressió: Tallers
propis.

D.L.P.M. 295/1986

EDITORIAL

El dia 5 d'abril el poble d'Andratx complí un deure de justícia: Reté homenatge a Mestre Antoni Calafell i Juan, l'amon Toni de s'impremta.

El 19 de març, dia de Sant Josep, havia estat el centenari del seu naixement i aquesta efèmerides fou aprofitada per la Coordinadora Parroquial de Joves d'Andratx per organitzar l'homenatge al 'home que dedicà la seva vida a la culturització del nostre poble aprofitant el camp de la premsa per realitzar aquesta tasca.

Molta fou la gent que volgué esser present a l'acte per testimoniar el seu afecte i admiració a un home i a la seva obra. Fou la prova manifesta que el poble a la llarga és agraït.

Si hi ha un emperò a tot això tal vegada seria el pensar que és una llàstima que aquest homenatge no se li fes en vida -tal vegada no ho haguera volgut- haguera sigut la satisfacció de saber que la seva tasca era en certa manera reconeguda. El periodista, que ho és de ver, ha de suportar moltes coses que si no fos per la seva fermesa ferien perillar la seva dedicació. La fredor de la gent, la indiferència i les males jugades persones que per raó del seu càrrec o de les seves possibilitats haurien de adoptar una postura de col·laboració, la mala actuació de gent venturera que sense professionalisme cerquen interessos distints als propis de tot bon periodista forà. Tot això fa que a vegades sembli que desanimen i actes com aquest donen molta moral, no obstant hem de dir que Mestre Antoni no ho havia de mester -personalment- ja que ell sabé aguantar el timó de l'Andraitx sens desanims irreparables quasi cinquanta anys. Però si ell no ho havia de mester perquè amb homenatge o sense aquí està la seva obra, amb l'homenatge el poble s'ha beneficiat una vegada més de Mestre Antoni ja que el poble que sab honorar els seus Prohoms s'honora a si mateix.

N'ALÍ

EMOTIU HOMENATGE A MESTRE ANTONI CALAFELL, FUNDADOR I DIRECTOR DEL SETMANARI "ANDRAITX"

Dia 5 d'abril tingué lloc l'homenatge que, en motiu del centenari del seu naixement, dedicà a Mestre Antoni Calafell la Coordinadora Parroquial de Joves d'Andratx.

El dematí a les 10,30 a la "Curia" fou rebuda la Consellera D^a. Maria Antonia Munar, qui acompanyada pel Batle, D. Baltasar Pujol, la seva senyora, Dª Joana Terrades, el Rector, Mn. Santiago Cortès i alguns regidors, es dirigí a la Impremta on juntament amb el Batle descobrí una placa de ceràmica amb la sigüent inscripció: "En aquesta casa tingué don Antoni Calafell Juan la impremta en la qual, durant quasi cinquanta anys, imprimí el setmanari "Andraitx" (1920-1969). Per eterna memòria en el naixement de Mestre Antoni.

Andratx 1887-1987"

Una vegada descoberta la placa el Batle dirigí unes paraules a tots els presents que foren molts els que es congregaren davant la casa de Mestre Antoni. Seguidament tots es dirigiren a l'Església Parroquial acompanyats de la Banda de Cornetes i Tambors de la Coordinadora Parroquial de Joves, i allà es celebrà una missa en sufragi de Mestre Antoni i los seus. Acabada la missa. El Rector presentà l'acte i donà la paraula a D. Jaume Ensenyat qui glosà la personalitat de l'homenatjat. A un costat del presbiteri un quadre de D. Antoni presidia l'acte, als seus peus Dª Joana Terrades hi diposità un hermós ram de flors. En Sebastià Zanoquera llegí la llargue llista d'adhesions rebudes. La segona part corregué a part del Coro del Teatre Principal que, sota la direcció de Rafel Nadal, interpretà magistralment unes peces d'òpera i sarsuela. Al final tots els assistents que omplien de gom a gom l'església foren obsequiats amb un fulletet dedicat a Mestre Antoni.

A LA MEMORIA DE
N'ANTONI CALAFELL I JUAN (1887-1969)
FUNDADOR I EDITOR DEL SETMANARI "ANDRAITX".

Avui que fa un bon sol
una glosa ben rabenta
faig per aquest andraitxol
MESTRE ANTONI DE SA IMPREMTA.

Setmanes i més setmanes,
quasi durant cinquanta anys
posant-hi es seus afanys
va anar omplint ses planes
que des poble son sa Història
amb seu personal segell,
MESTRE ANTONI CALAFELL
de qui avui en feim memòria.

Ja ho diu En Baltasar Porcel amb
molt de sentiment: "Es terrible que
tot acabi irremeiablement".

ANDRATX 5 d'abril de 1987

ALERTA LA CÀRES!!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

MESTRE ANTONI CALAFELL I JUAN

(Discurs pronunciat per D. Jaume Ensenyat i Juan a l'acte d'homenatge)

Com sabeu, la meua presència en aquest lloc és obligada per una absència molt sentida. Don Antoni Pons, conegut com un dels veterans dins la Premsa Forana i que firma els seus treballs periodístics amb el pseudònim "Juan Mª Palma" havia de fer el parlament propi d'aquest acte en homenatge a l'amo Antoni Calafell i Juan. Un compromís seriós li ha restat temps per estar amb nosaltres, i per tant don Santiago, el nostre Rector, m'ha convidat per dir unes paraules, cosa que jo he acceptat amb humilitat i per l'estima que tenc a tota la família Calafell. També he de dir que no m'he pogut resistir a les coses que conviden a abraçarles, i aquesta n'és una.

En el fullet que s'ha imprimit a la mateixa impremta de l'amo Antoni on es féu el setmanari "Andraitx", don Santiago Cortès, Rector de la Parròquia de Santa Maria d'Andratx afirma que "Mestre Antoni Calafell pertanyia a una generació d'homes mallorquins que saberen agafar i mantenir vivas l'antorxa de la premsa local encesa allà el darrer quart del segle XIX. Gent esforçada que en tot moment posaren tots els seus poders, sabers i medis en favor, sobretot, d'una culturització del poble, d'un poble concret; de l'ambient en el qual es movien, el seu ambient, i que desitjaven molt millor. Una tasca difícil enmig d'una lluita constant. No era, sols el risc de perdre els pocs diners que es guanyaven, la premsa local mai ha sigut un negoci, ben al contrari; és la lluita constant contra la incomprensió, la incultura, la intransigència, la insolidaritat... i contra això el periodista forà sols ha tingut les armes d'una gran serenitat, comprensió, independència, cultura -moltes vegades autodidacta-, paciència i il·lusió."

I seguint en Baltasar Porcel ens diu: "L'he conegut enfrontant-se a Alcaldes, a Rectors de la Parròquia, a veïns, anant a les oficines governamentals de la capital, sempre a la defensa del bé comú. I sense perdre mai una serena temperància, feta d'experiència i orgull. Assegut al breu taller, sota una bombeta esmorteïda, davant les caixes de lletres, bevent tots dos una copa d'anís he passat hores i hores escoltant les seves opinions sobre problemes i la política i els homes locals. Supervivent victoriós de la Dictadura, de la Segona República, de la guerra i de la postguerra, Antoni Calafell va constituir un exemplar i modest miracle periodístic."

En Biel Ensenyat en la semblança biogràfica que fa de Mestre Antoni, concreta dient que: "la major part dels homes assoleixen una actitud que els duu a considerar que quants més anys compleixen manco joventut els queda. En canvi jo estic convençut que si en el nostre cor, nostre ment i nostres energies corporals podem retenir l'esperit juvenívol, aquest no tindrà límit en tota la vida. L'amo Antoni de s'Impremta va ser jove i ho demostrà malgrat els anys que tenia quan de nin el vaig conèixer. I és que l'edat és mesura per l'alegria del cor i la fortalesa de l'ànima i, sobretot, per la dignitat."

Per tant jo afirm, que si les institucions jurídiques i socials, l'avanç de les ciències, de les arts i de l'economia constituïen la part sòlida de la història, el subjecta d'aquesta oració ja no està entre el rei o el potent, sinó amb el poble. Doncs a tal extensió d'aquest petit contingut, neixen unes de les forces majors que vencen per lògica pura, que és "la conducta de l'home". L'home

és el subjecte de la Història. Per això avui, celebrant el centenari del naixement d'Antoni Calafell i Juan és un dia destacat per al poble d'Andratx i la seva comarca, perquè és un dia que fa història. Història que no és duita pel vent ni per la imaginació, sinó, que ve de casta. Ja sabeu que en tot la casta és un grau.

El seu germà Pep, va esser un destacat professional del que avui es diu "enginyer de canals i ports". L'altre germà Joan, mestre Joan "Viler" un honrat i competent mestre d'obres. I sobretot, son pare, mestre Antoni "Viler" que també té la seva història i la seva anècdota, la qual propiament la té aquí i l'escenari és la nostra pròpia església. Ell va ser el mestre que va dur a terme les obres d'ampliació de l'actual temple parroquial. Basta mirar la bòveda i ens adonarem de la grandiositat i perill que suposà en aquells temps l'edificació. De jove em contaren que en el moment de l'entrega de l'obra i justificació del pagament va venir del Palau un representant del Bisbe. En presència del senyor Rector i clero parroquial li entregà les factures i rebuts del cost de les obres acabades. El canonge mirà el total en diners del que havia costat l'ampliació i li diu: Mestre si lo que vos cobrareu no basta per l'andamiatge. I mestre Antoni, amb una senzillesa admirable, li contestà: Senyor canonge, és que quasi no n'hem emprat.

I acab amb unes paraules del Mestre Serrano, que en certa ocasió li demanaren que pensava de la seva música. Ja sabeu que el Mestre Serrano és un destacat compositor de sarsueles espanyoles. Ell va contestar: Quina música? la música que vosté diu que és meva ja no ho és: és del poble.

Per això, Catalina, Francisca i Bel, si fins avui el vostre pare Antoni Calafell i Juan era honrat i admirat pels seus familiars, amics i paisans, a partir d'avui el vostre pare honra el nostre poble. Alabat sigui el poble que honra als seus fills distinguits!

Moltes gràcies!

Paraules del Sr. Batle

(Pronunciades una vegada descoberta la placa commemorativa)

Senyores, senyors: Hi ha moments de la vida en que una persona es sent totalment satisfet de viure les circumstàncies, de viure els esdeveniments. Avui és un d'aquests casos: estic molt content de participar en aquest acte d'homenatge a Mtre. Antoni Calafell.

A Mtre. Antoni el vaig conèixer de petit i he de dir que sempre li vaig tenir una veneració especial. Fou un home que estimà profundament el seu poble i per ell va dedicar tota la seva vida. Mestre Antoni era un home molt comprensiu, obert a tots, amb una visió molt clara, amb un cor molt gran... i d'això en són testimoni les planes del setmanari "Andraitx" que ell va anar fent amb les gran qualitats que l'adornaven.

Li deim Mestre Antoni i realment fou un mestre perquè a través del seu exemple de treball i dedicació podem arribar també noltros a estimar i treballar, sense cercar interessos creats, per el nostre poble, com ell ho va fer.

Vull agrair als joves de la parròquia la oportunitat que ens han donat de ser agraïts amb Mtre. Antoni. I vull acabar amb una paraula que també vaig aprendre de petit: Gràcies.

Gràcies Mestre Antoni per tot lo que fèreu per Andratx!

TOPÒNIMS DE SANT ELM

Seguim amb el toònims, aquesta vegada parlem dels de la part de Sant Elm. Feim la mateixa divisió que per als de S'Arracó encara que observant que no hi ha tants de "can" i en canvi es parla més de "lo de" o "la caseta de..." car això és lo que són aquests llocs a voltes amb petites casetes normalment d'una sola peça per anar-hi a passar un jornal o un parell de dies segons les feines del camp que s'haguessen de dur a terme.

Per altra banda es veu una gran influència marina de certs mots, i repeticions de topònims que ja es donen a S'Arracó.

També hem ajuntat els topònims de Sa Dragonera encara que subratllant-los per no allargar-ho més a un altre article.

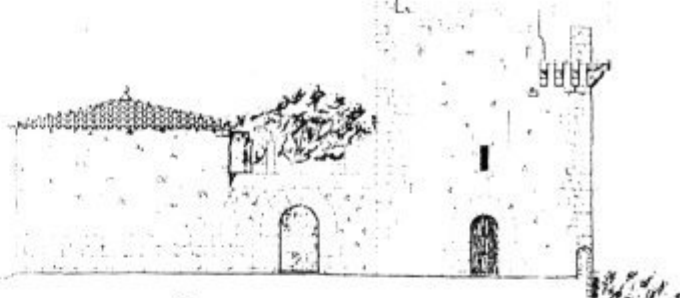
Començam amb noms de llocs amb el patronòmic segurament del seu propietari: Can Vicenç, es pou den Damià, ca na Rosa, sa caseta de can Xesc, es pont de l'amo N'Andreu, sa coma den Jaume Benet, sa caseta de mestre Mateu, es torrent den Marcó, es cucó den Sanç, can Tomevi -disminutiu de Tomeu-, sa plana den Mateuet, can Pere Joanó, Can Pere Damas. Com véim hi torna haver composts de dos noms.

Llocs amb noms més llinatge o llinatge totsol: Can Maiol, Son Vich, cala En Basset, cala En Tió, so na Llobeta, son Verí, es garrover den Monjo, es broll den Rei, s'escull den Pujol, els Calafats, es puig den Trobat, es molí de n'escolana.

Trobam topònims amb característiques físiques: can Toni gran, sa caseta des roig Maria, sa caseta den Macià nou, sa punta den Guillem gros, es puig blanc, es puig gros, sa punta blanca, sa punta negra.

Llocs amb noms de feines i oficis: can pastor, es forn de calç, es molí de la Trapa, sa guixeria de cala en Basset, es barracar, sa pedrera de Madò Prima, cas saig, ca sa patrona, sa pedrera des guix, sa caseta del sen Toni carboner, sa caseta de madò fustera, la Trapa, es Fabioler, ses basses, catapà, -nom d'inspector d'aduanes-

Topònims molt definits per

carecterística de situació o natural: sa carretera vella, el camí dels milicians, els tres picons, faro vell, el serral den Salat, s'hort den Parxota, sa torre de cala En Basset, es pou de sa Pineta, es broll, s'algar, es rocar, es roquisar, es pas de cala en Tió, sa torre, s'escaleta, es pont, es carregador, s'argillar, es rajolí, es frare, es pas vermell, es collet roig, es pont de la Trapa, es mirador de la Trapa, sa barrera, sa marina de ses basses, sa platja gran, sa platja petita, s'aigua dolça, s'illa mitjana, s'avenc de son Vich.

Diminutius: els campets, can conquesta -diminutiu de conquesa pineta, es roqueret, es cauet, son barriol, lo den Sebastià Vileta, cala en cucó, es collet de cala en Basset, es mollet, s'equeta.

Llocs que porten noms de cultius o vegetacions: s'espès de ses rostides, sa serra de sa teia, sa font dels morers, el cingle del llorer, es lledó, els garrots, es putxet den Rodella, es figueral, sa mateta, es grifó

-brot-, sa maleia -tal volta deformació de maleida-, 'planta linum sufruticosum-.

Noms que tenen que veure amb animals: cala els cunills, cala d'egos, el pas de sa truja, el pas de sa cabra, el coll dels coloms, cas cuco, la punta dels aucells, el cau que roda, cap falcó, el coll de la palomera, el bec, ses abelles den Saca, sa coma dels coloms, sa dragonera, es forat de ses gambes, sa cala de ses morenes, sa cova dels bocs, els albardans, -guarniments de les bísties-.

Noms relacionats amb coses de la mar: sa galera, el morro de sa rajada, es ganxo, na carago-

Réplica a "Nacionalisme més que mai"

En el número 7 de esta revista, correspondiente al mes de octubre pasado aparece un artículo firmado por Gabriel Ensenyat bajo el título "Nacionalisme més que mai" que me induce a formular el siguiente comentario:

Lo que me mueve a escribir esta carta no es la simple reacción, no es el orgullo y mucho menos el espíritu imperialista al que aludes en tu publicación. Tan sólo el asombro y la perplejidad que me produjo tu artículo. Y en realidad no es tu artículo en sí, el fondo ideológico (que creo intuir) lo comparto casi por completo, sino que a lo que me refiero es a la manera, a la forma en que expresas tus ideas, la cual produce el mismo efecto de rechazo que los conceptos que precisamente tratas de atacar, pues en el fondo lo que criticas es una actitud, una manera de ser tristemente inculcada en las décadas anteriores, que sólo puede ser definida con esta palabra: fascismo. Como sabes muy bien, una de las premisas del fascismo es la unidad del poder que se debe traducir a todostodos los ámbitos de la vida, incluido el cultural, sin admitir diferencias, lógicas en toda sociedad. Así lo que es considerado desde un punto de vista único es más fácil manejar, utilizar, someter y sobre todo enfrentar a esa "unidad" (en el caso de que se dude de la existencia de la misma) contra un enemigo común: para la Inquisición fueron las brujas, para los nazis los judíos, para el capitalismo el marxismo,...etc. El esquema siempre es el mismo, puesto que el fin también es el mismo: prevalecer sobre los demás.

Tu en tu escrito, sin ánimo de agravio por los ejemplos anteriores, sigues precisamente este esquema: a "tu idea" (no discuto su legitimidad) enfrentas lo que llamas "imperialistes espanyols". Así, el efecto conseguido es el de la sensación de un ataque general al Nacionalismo Catalán (que entiendo se puede traducir por pueblo/s catalan/es, un ataque contra lo que llamas "fet nacional". Como texto propagandístico, panfleto en fin, es técnicamente perfecto. Pero la idea de pluralidad que tratas de expresar (creo) muere estrangulada por la forma autoritaria con que la expresas. Magnificar un hecho, como magnificar un asesinato (eso que llaman magnicidios, como si unos muertos fueran más importantes que otros), tal como tu haces con el problema de la lengua catalana, produce un efecto de ridiculez estrepitoso. Es como ver una obra de teatro en la cual los decorados están completamente divorciados de la historia y de los personajes. Absurdo.

La lengua, más que ninguna otra cosa, no es un elemento que deba servir para separar pueblos, sino precisamente para todo lo contrario, para comunicarlos. Por otro lado, vivimos tiempos en los que el hombre empieza a superar su egocentrismo, geográfico, su miopía histórica y empieza a saber que más allá de su casa, de su tierra, de su país, existen otras casas, otras tierras, otros países que son distintos, cierto pero que cada vez están menos distantes. Es lo que algunos llaman superación de los prejuicios nacionalistas, internacionalización de la vida del hombre. Los medios de comunicación, no sólo la Tv -manipulada, desde luego, pero ese es otro problema- sino que también la radio y la prensa son un buen ejemplo de ello. El hombre conoce lo que ocurre aquí, al otro lado del Océano y en cualquier extremo del mundo y participa de ello.

Tratar de insertar en ese panorama unas dudosas y rancias ideas nacionalistas carece de sentido común, cuando no, abriga sospechas siniestras.

Ello no significa renunciar a las raíces, el origen cultural de una persona, sino todo lo contrario. Asumir ese origen, esa cultura pero sin dogmatismos, sin traumas, sin conciencia de cristiano de las catacumbas, sin causas grandilocuentes

(ni España es "Unidad de Destino en lo Universal" ni al pueblo catalán lo persiguen y acosan "imperialistes espanyols") sino de una forma natural, lógica.

Fernando M. Marqués Rebic.

Topònims de Sant Elm (ve de la plana 7)

gola, es pla des salobrar.

Noms que tenen relació amb fenòmens atmosfèrics: can Pere des sol post, sa caseta de can bach, es cap de llebeig, es cap de tramontana.

Llocs de noms de procedència: sa caseta del sen Mateu vilera, -femení de viler, de vila-, sa cova den moro.

I altres com: Can mingos -de les bolles emprades en el joc de les caramboles, la bolla

amb la qual no tira cap dels dos jugadors-, sa cova des sarró, can bolei -acció de bolear, tirar enlaire-.

Als topònims arraconers omitirem inintencionadament: sa costa, s'estanc, es puig den Guida; i també que tant els calafats que el donarem com a nom d'ofici, com can monjo dit igualment podria esser que fossin llinatges i així ho variam al distribuir-los a Sant Elm.

notícies

BIBLIOTECA BÀSICA DE MALLORCA

Amb el nom genèric de Biblioteca Bàsica de Mallorca el Consell Insular amb col.laboració de l'Editorial Moll, el dia del Llibre, Festa de Sant Jordi, tregué al carrer una col.lecció de clàssics mallorquins. Els títols que se publicaran son els següents:

1. Llibre d'Amic e Amat, Ramon Llull.
2. Aigoforts. Gabriel Maura.
3. Tradicions i fantasies. Miquel Costa i Llobera
4. La Ciutat de Mallorques. Miquel dels Sants Oliver.
5. Teatre. Pere d'Alcàntara Penya.
6. La dida i altres narracions. Salvador Galmés.
7. Els poetes romàntics de Mallorca.
8. Els camins del Paradís Perdut. Llorenç Riber.
9. Cap al tard. Joan Alcover.
10. Teatre. Bartomeu Ferrà.
11. Antologia poètica. Gabriel Alomar i Bartomeu Rosselló-Pòrcel.
12. Petites històries. Josep Sureda i Blanes
13. Dues històries ferestes. Joaquim Verdaguer.
14. Mort de dama. Llorenç Villalonga.
15. Llibre de Bons Amonestaments. Llibre dels tres savis. Cobles de la divisió del Regne de Mallorca. Profecia. La disputa de

l'ase. Anselm Turmeda.

Està previst que surtin un títol cada setmana al mòdic preu de 275 ptes. cada llibre, encara que els dos primers es venen al preu d'un. Es poden haver a totes les llibreries i quiosc de Mallorca. Ens atrevim a aconsellar a tots els nostres amics aquesta col.lecció per que com diu el seu nom és bàsica per a la cultura del nostre poble.

SETMANA SANTA

Com cada any arribà la Setmana Santa i a les nostres parròquies es celebraren els oficis propis d'aquest temps que foren molt concorreguts. Hem de destacar la magnífica participació a la processó de la Sang el Divendres Sant per els carrers d'Andratx. El silenci i respecte que hi hagué, alguns moments feia feredat. Així es poden fer processons.

LA BANDA ANÀ A CIUTAT

Convidada per l'Associació de Confraries de Ciutat la Banda de Cornetes i Tambors de la Coordinadora Parroquial de Joves d'Andratx participà a la processó del Dijous Sant de Ciutat.

No sabem si és per l'interés i il.lusió que hi posen però un altre vegada fou considerada com una de les millors bandes de Mallorca rebent felicitacions a balquena.

TORRE DE SA POPIA

NA POPIS.

TALAIA DE NA GUINÀVERA.

SITUACION LEGAL—ESTADO ACTUAL:

Figura en el I.P.C.E. con el N.º 1.1/015.

La torre ha desaparecido.

DESCRIPCION:

Estaba situada a unos 310 m. sobre el mar.

Trans cribimos una documentación de 1794 que con referencia a esta torre dice:

"Era circular de nueve varas de diámetro y 12 de alto, su parapeto es sencillo, a su pie hay una casilla, donde duermen los torreros cuando hay tempestad..."

Tenía una cámara principal y terraza superior. Respondía a la tipología de torre de señales.

La torre ha desaparecido, en su emplazamiento hay un faro.

FICHA HISTORICA:

A pesar de ser un punto en el que había apostados vigías desde el siglo XIII no es hasta el XVI cuando se construye una torre en este lugar.

Durante los siglos XIV y XV hay noticias de los "talaiers" de la Dragonera, pero vista la misión que el rey Felipe II manda el procurador real de Mallorca sobre "lo mucho que convendría a nuestro servicio que se hiciese una buena torre en la Dragonera para la seguridad de la navegación de Valencia y Barcelona..." (Rosselló Bover. Dragonera) y las características de la torre, aseguramos que su construcción sería de finales del siglo XVI.

Según Caldentey fue restaurada en 1580 pa-

ra lo cual pidió el Virrey la cantidad de 3.000 libras que fueron aportadas entre el patrimonio real y el obispo de Barcelona, señor de la isla. Para concluir la el colegio de la Mercadería ofreció 500 libras mallorquinas e igual cantidad para la fuerza que debía levantarse en Andratx.

En 1581 se destinó una barca para comunicar con Mallorca y se la dotó de artillería, estando al cargo cuatro guardianes y un alcaide que cobraba 190 libras anuales. Dependía del capitán de Andratx.

Benito Verger la visitó el 1 de Julio de 1597 encontrando como alcaide a Bononat Gener de 32 años y a Guillermo Gofra de 30. Había una pieza de 7 u 8 quintales con cureña, culera y atacador en buen estado, un mosquete de posta con tres cargas de "astay", 3 mosquetes de horquilla con sus aparejos, tres arcabuces con sus aparejos y una libra de mecha, 34 libras de pólvora, 16 balas de la pieza y ella cargada, 10 balas de plomo de los arcabuces, un "fester" para los fuegos (de señales). También tenían los siguientes enseres: Un hacha, una sierra, un martillo, tenazas, un "uxol", una barrena, una romana, tres barriles para llevar agua y tres alfabras. Necesitaba una arroba de pólvora y 30 balas para la pieza.

En 1690 eran guardas: Juan Pujol y Antonio Palmer y tienen un cañón de 3 libras de bala, una espingarda un mosquete, un arcabuz y dos "botavans".

En la relación de 1769 se reseña que hay dos torreros y un cañón de bronce de a 2 libras de bala. Hace fuegos (de señales).

En 1794 necesita componer la compuerta de la terraza y tiene goteras, así mismo ha desaparecido el cañón de bronce. Por todo lo demás, está en buen estado.

Fue demolida para construir en su lugar en 1850 el primer faro de la Dragonera. Comenzó el derribo el 16 de Septiembre del citado año, presupuestándose las obras en 167.437 ptas. Los trabajadores eran presidiarios custodiados por un destacamento de soldados a los que el ayuntamiento de Andratx suministraba pan, leña y aceite. El obispo concedió descanso dominical y festivo. Las obras del faro y del camino de acceso, quedaron terminadas a finales de 1851 habiéndose invertido 223.315 ptas. debido a los imprevistos.

La situación del faro hizo que este fuera en cierto modo inservible, pues las repetidas nieblas impedían una señal eficaz. (Podemos imaginar lo que ocurría en el siglo XVI con una débil luz de las llamas de un "fester"). Fue necesario construir otros faros en 1910 abandonándose el de la Popia.

L'ALIMENTACIÓ

Per regla general donam més importància a la quantitat d'alimentació que a la qualitat, perquè sembla importar més la línia o figura que la salut. Està demostrat que l'alimentació és causa de diferents enfermetats, entre elles diferents tipus de càncer, i que una alimentació correcta perllonga la vida. La veritat és que els aliments no sols tenen una importància sanitària sinó també estètica. Quina diferència de la persona que li sobren uns quilos que la que les té ben repartits!

L'elevació del nivell duu com a conseqüència el consum d'aliments que es menjaven més esporadicament, lo que les fa més desitjables i el que facilment se les consideri d'unes qualitats que moltes vegades no tenen.

No existint una suficient educació alimentària, els països més desenrotllats estan patint una sèrie d'enfermetats degeneratives, anomenades "de sa civilització" com són per exemple: hipertensió, diabetes, arteriosclerosi, hiperlipidemia, càncer... que de qualque manera apareixen directament relacionats amb el consum d'aliments rics amb calories, excés de productes d'origen animal i aliments pobres en residuus; és a dir, es necessita augmentar el consum de vegetals, entre ells els cereals que haurien de ser el grup més important, i les llegums.

Una de les equivocacions més arrelades és identificar les proteïnes amb carn, les grasses amb seïm o mantega, i els vegetals amb hidrats de carbó, i això no és totalment vera ja que molts de vegetals, principalment les fruites seques i les llegums són una important font de proteïnes. Un altre concepte erroni molt estès és que per tenir una figura més o manco estilitzada s'hagin de suprimir de la dieta la més possible quantitat d'hidrats de carbó (dolç, pa, arròs...) augmentant la ració de proteïnes i grasses. Això és antinatural ja que la naturalesa ha disposat que els hidrats de carbó s'emprin per a la combustió (obtenció d'energia per al cos) i les proteïnes per la formació d'estructures.

El nostre cos necessita que el 50/60% de calories els ingressem a través dels idrats de carbó, el 25/30% en forma de grasses i el 10/15% restant a través de proteïnes.

Damunt, damunt, vos diré que aliments rics amb fibra són: albercocs, cireres, prunes, figues seques, pomes, melicotons, peres, catxofes, sebes, cols, espàrecs, espinacs, faves, monjeta verda, llenties, pastanagó i esclata-sangs.

Rics en grasses són: oli, mantega, salses, patates frites, xua, formatge, hamburguesa, ous, fetge de bou, fruites seques, llet sencera.

Rics en proteïnes són: bistecs i costelles de bou, llebre, fetge de bou i de xot, pollastre, gelatina, arengada fumada, gambes i sardines en llauna, ous, llet d'ovella, pasta de sopa, ordi, mais i blat, cacauets, ametlles, bistratxo, espinacs, espàrecs i llegums.

Com a curiositat vos diré que sembla que menjar aliments rics en fibra disminueix el risc de tenir càncer de budell, en canvi el consum de grasses l'augmenta. El consum d'alcohol augmenta el risc de càncer de boca, laringe i esòfag; i el cafè de pàncrees i de bufeta d'orí. En canvi prende certes vitamines disminueix el risc de determinats tipus de càncer.

Menjau molta fruita, verdura, llegum i peix, i manco dolç, carn i grasses.

V ANIVERSARI DE LA BANDA DE CORNETES I TAMBORS

A les properes festes de Sant Pere es compliran el quint aniversari de la primera actuació de la Banda de Cornetes i Tambors de la Coordinadora Parroquial de Joves d'Andratx. Per celebrar aquest esdeveniment s'han programat tot una sèrie d'actes per homenetjar a tots aquells han fet possible arribar a aquests cinc anys d'exitoses actuacions. Avui la Banda compta amb una vintena de membres i alguns col·laboradors que juntament amb els tres membres que queden d'aquella primera actuació: Antoni Ensenyat, Baltasar Juan i Antoni Massot, duen el pes de la organització.

En aquests cinc anys han estat moltes les actuacions que s'han realitzat, no sols al nostre poble si no també a altres pobles de Mallorca com per exemple Palma, Inca, Muro, Biniamar, Calvià, S'Arracó, Sant Elm, Port d'Andratx etc.

CONSTITUCIÓ DEL BLOC NACIONALISTA D'ESTUDIANTS

N'ALÍ va ser present el dissabte onze d'abril a la celebració del Congrés Constituent del Bloc Nacionalista d'Estudiants, al qual previamente s'hi havia adherit. La constitució de B.N.E. suposa un esdeveniment de cabdal importància dins el procés de redreçament nacional de Mallorca així com esdevé una eina més per a la reconstrucció del nostre país. L'alt nombre d'afiliació aconseguit en tan sols uns quants mesos d'existència (més de tres-cents membres), inimaginable fa només dos o tres anys, posa de relleu la forta empenta del nacionalisme a Mallorca els darrers anys. I més encara entre la gent jove, fonamentalment els estudiants dels instituts i la Universitat. Entre els objectius bàsics del Bloc, que es defineix com "un col·lectiu obert, progressista i democràtic", es troba l'aconseguint de la normalització lingüística i cultural a tots els nivells però també la millora de la qualitat global de l'ense-

nyament i la defensa dels drets dels estudiants a tots els àmbits. A Andratx sabem que ja són uns quants els estudiants del poble que s'han fet membres del B.N.E., cosa que ens congratula molt a la vegada que esperam un augment de les afiliacions andritxoles en el futur.

CONGRÉS DE TURISME

La darrera setmana de maig tindrà lloc a Can Tàpera de Ciutat el Congrés de Pastoral de Turisme sota el tema "La dimensión ética del turismo" a aquest congrés estan convidats tots els representants de la pastoral de turisme de les distintes diòcesis que componen la Conferencia Episcopal Espanyola.

La Coordinadora Parroquial de Joves d'Andratx fou convidada per la Comissió Organitzadora a participar en els treballs d'organització i realització, essent molta la tasca en la que ha col·laborat la Coordinadora.

LES CAMPANES NO ESTAN BOJES

El més passat es digué que les campanes anaven bojes. Hem de fer les següents puntualitzacions:

1.- S'ha duit a terme tot un treball de consolidació del sistema de les campanes ja que la situació degut al temps estava en mal estat.

2.- Sense varia el sistema tradicional de tocar les campanes s'han instal·lat uns mecanismes que una vegada acabada la feina donarà com a resultat que des d'abaix es podran tocar les campanes per: la missa, els funerals, repicar. I (cosa que ja es fa) se restableix la tradició del toc de les Ave-maries del dematí, mig-dia i vespre, amb un sistema automàtic.

3.- Degut a la provisionalitat de la instal·lació del toc de les Ave-maries, el vent feia oscil·lar l'automàtic això duia que a vegades s'adelantàs fins a vint minuts de l'hora prevista.

4.- La darrera millora ha sigut l'enllumenat interior del campanar.

PREPAREM L'ESTIU

A l'estiu tota cuca viu. Així diu el vell adagi, i no li manca raó. Però també és cert que l'estiu duu una sèrie de problemes que cal estar preparats per solucionar. Vos donarem una sèrie de consells o millor remeis casolans perquè els pogueu emprar.

FORMIGUES

L'estiu és molt propici per que trobem per tot formigues. Els seus carreranys es fan familiars a quasi bé totes les cases, sobre tot a les cuines i així no és difícil trobar-les a dins la sucrera, la sobrassada, el pa etc. Lo millor de tot és posar uns troncs de cervull allà on han fet el carrerany. Com que molts, supòs no tendreu fàcil el trobar aquesta planta, no vos compliqueu la vida i podeu usar unes fulles de domatiguera i voreu com ben prest donarà resultat i no tornaran compareixer aquests petits animals.

DIARREA

Qui més qui manco a l'estiu li agrada beure fresc, menjar gelat, menjar trampons etc. tot això ajuda a desbaratar el ventre i fàcilment apareix la diarrea, per cert molt molesta, per combatrer-la una bona manera és fer una infusió de fulles de mata. Es renten 10 ò 12 fulles de mata i es posen a bullir amb aigua i es pren una taça cada 7 hores. És un poc amarg, però val més no posar-hi sucre.

ABELLES

Fa una temporada un poc ilarga que les abelles s'han posat de moda i això creim que ha sigut gràcies a tres motius: 1.- La fe, el coratge i la dedicació d'En Bartomeu Vich (pels amics -que en té molts- En Tolo Figuereta) 2.- Que a molts ens agrada el seu producte: La mel. 3.- Que fan una bona feina amb els arbres fruiters i a la vegada poden donar unes pessetetes que en el pas que anam a ningú li van malament.

Però tenen una dificultat i és que piquen. Si un dia teniu

la mala sort de rebre una picada treis totduna l'agulló que és com una busca o una espina que se clava, després fregau fort amb la mà per la zona de la picada per que no s'infla. Si teniu sabó fluix n'escampau una mica per tota la zona de la picada con si fos pomada, això desinfecte i calma una mica el mal. Si no teniu sabó fluix fregau-hi un all. Que vos molesta s'olor d'all? més molest és el mal, no sigueu ridículs.

ALLS

-Padrí, de que sopareu?
-D'un trampó amb seba i all.
-No que fareu olor.

Aquest pot ésser el diàleg de la nora amb el sogre. I és clar si ha de venir el "novio" de la filla, o els seus pares, el padrí no pot fer olor d'all encara que aquest sigui molt bo per a la salut. Certament és una cosa ridícula. Però si voleu menjar all i no voleu fer olor basta que menjau un poc de juavert, que de passada també és bo perquè és diuretic.

També és interessant que estiguem preparats per a rebre visites i una bona manera és fer una coca o una tortada (que també poden tastar els de la casa. Vet aquí una recepte que ens ha enviat N'Antonia Bonet Calafell (que ara l'ha enviada per escrit però ens ha dit que un dia ens durà una tortada feta per ella, llavors, ja vos direm si les fa bones)

TORTADA

Ingredients:

12 vermells d'ou
750 grams d'ametla molta
500 grams de sucre
1 llimona rallada

un poc de canyella

El blanc d'ou pujat a punt de neu.

Preparació:

Mesclau els vermells d'ou amb el sucre, la llimona i la canyella. Remenau-ho bé perquè el sucre quedi ben fos, posau-hi l'ametla ben molta i lo darrer el blanc d'ou pujat. Untau un motllo amb saim posau-hi la mescla

EN POS DEL CODICIADO ASCENSO

Como lo tuvo de fácil hace un mes, nunca se le volverá a producir con tanta facilidad a nuestro equipo para conseguir el ascenso y es que dependía de sus propios resultados y los enemigos a batir estaban dentro de las posibilidades de conseguirlo, pero otra "pájara" del equipo dió al traste con una buena segunda vuelta realizada y ahí tenemos al C.D. Andraitx en plena lucha en la ligüilla de ascenso para la III división después de haber perdido su gran oportunidad de ascender por la vía rápida.

Mucho se ha tenido que luchar en los despachos la semana pasada, ya que gracias a un trueque que intentaba realizar la Federación territorial, se perdía un ascenso a lo previsto en la última Asamblea, por ello los equipos implicados han luchado al máximo y tras no pocas negociaciones, en las que tuvieron que intervenir los letrados. La Federación dió marcha atrás y por ello ahora vuelven a ascender los capeones de los dos grupos, mientras que los segundos y el tercero que tenga mejor coeficiente a su favor jugarán una ligüilla contra los tres últimos clasificados de la III División por eliminatoria directa.

La ligüilla de ascenso ya ha dado comienzo, el grupo en el que participa el C.D. Andraitx es, sin ninguna clase de dudas, el más difícil, están en la misma, además de nuestro equipo, Alcudia, Campos, el campeón de Menorca el At. Ciutadella. Se ha perdido de vista a los rivales comarcales C.A.D.E. i Santa Ponç a, que hubieran podido hacer subir las arcas de nuestra entidad con sus visitas a Sa Plana, pero por contra eran rivales a tener en cuenta con vistas al ascenso, ahora ya nos ha visitado el Campos y, si bien se consiguieron los dos puntos, que era lo más necesario, el equipo no acabó de convencer a la parroquia, que salió muy disgustada por el juego realizado por el conjunto que tuvo otra vez fallos importantes tanto estratégicos como de estructura y si bien la victoria era importante, había que remachar con vistas a uno de los puestos

de segundo o tercero, caso de que otra vez no se consiga el primer puesto.

No vamos a descubrir que el equipo tiene una gran plantilla, pero ésta a veces no corresponde a la confianza que en ella se deposita. Jugadores de gran categoría se pierden sobre el terreno de juego en jugadas banales y en prisas innecesarias, tampoco la parte técnica conserva a veces la serenidad necesaria y los cambios que se realizan no son los oportunos, de ahí que se pase de momentos de gran esplendor a otros de total desconcierto y esto el aficionado andraitxol, al que no se engaña fácilmente, se da cuenta y muestra su disconformidad más alta.

El próximo domingo nos visita el Alcudia, quien tras su empate en Ciutadella vendrá a refrendar su categoría de favorito del grupo, esperamos que esta vez nuestro equipo esté en la altura de las circunstancias y logre vencer y convencer, si esto se consigue las aspiraciones seguirán intactas ante el inminente desplazamiento a la isla menorquina en donde ante el At. Ciutadella, podremos ya calibrar las posibilidades del equipo ante el ascenso, que esperamos que este se consiga.

HAY QUE POTENCIAR EL DEPORTE BASE

Mente sana en cuerpo sano, así reza el refrán, todo ello creemos que en Andraitx no está lo suficientemente planificado para llevar a la juventud a poder practicar en sus años mozos, que son los que tiene para hacerse y pulirse para poder llegar a ser un atleta de élite y emular en lo posible al actual corredor fondista Antonio Lupiáñez o al ahora futbolista José Palmer.

Creo que nuestros ediles municipales no se han dado cuenta de lo mucho que se puede hacer en este campo. Tenemos un complejo deportivo municipal al que se podría destinar una ayuda para fomentar el deporte en las categorías más pequeñas.

Tres son las especialidades que tienen arraigo en nuestro

en nuestro pueblo: el fútbol, el baloncesto y la petanca a las que hay que añadir el ajedrez que aunque minoritario se practica y con bastante éxito. Y ello es posible gracias a que hay unos señores que con su trabajo, empeño y muchas horas de dedicación llevan la afición y la enseñanza de la práctica del deporte a los chavales. Ahí están Juan Forteza, Gregorio Moreno y Mateo Mayans en fútbol y en Baloncesto Vicente minyana y Guillermo Covas. Ellos merecen el apoyo y el aplauso de todos ya que su desinteresada labor hecha con ilusión puede que pronto de su fruto.

También están las entidades que velan para que a los chicos no les falte el material para poder practicar su deporte favori-

to. Todo ello reporta grandes sacrificios que no estaría demás que contara con el apoyo de nuestros munícipes, cosa que debería hacerse sin afán de dirigismo o de protagonismo cosa que ya sabemos que resulta bastante difícil y sobre todo en ciertos partidos que solamente buscan el que sus acciones sean rentables a la hora de las votaciones. Sería interesante analizar los distintos borradores de los proyectos municipales de las candidaturas para ver si realmente han pensado en el deporte o si creen que ya está bien así como está.

El deporte base necesita ayuda y protección y es tarea de todos facilitársela, padres, maestros, ayuntamiento, deportistas, entidades y, en definitiva, todos.

X I U - X I U

Nos espera un final de liga de las de órdago, una liquilla que seguro va a hacer sufrir a más de uno, y en la que nadie hasta el final podrá sentirse contento y satisfecho o por el contrario decepcionado. Contento si se consigue el ascenso y decepcionado si se tiene que militar una vez más en la categoría de "trapo".

Unos piensan que al no estar el Cade y Santa Ponça nuestro club ha salido perjudicado. Puede que sea verdad ya que la recaudación que hubieran dejado en las arcas del club estas dos visitas hubieran ayudado bastante. Ahora bien, en el terreno deportivo ya es otro cantar ya que son dos enemigos de respeto más que nada por la rivalidad comarcal, y aunque hasta ahora las confrontaciones han sido favorables a los colores andritxoles no significa que no nos puedan hacer un viraje y sería doblemente lamentable.

En esta liquilla el ganar es primordial, ahora bien, también lo es el conseguir buenos resultados ya que si no se consiguiera la primera plaza cuentan mucho los resultados. Por ahora se han conseguido dos buenos puntos pero un resultado corto.

El desplazamiento a Ciutadella será decisivo para las aspiraciones de ascenso. Un resultado positivo sería la llave del difícil portón de tercera. Espere-mos que el queso menorquín no se les indigeste a nuestro Club.

Visto y no visto, fue para nosotros y la afición el jugador recién fichado Talens, nos hubiera gustado que hubiera sido alineado otro domingo pues frente al Llosetense realizó un buen partido y esperábamos que sería alineado en el siguiente partido pero el técnico lo sacó. El sabrá.

Si a nuestros directivos hubiera que pagarles las horas que han perdido con el "affaire" de los ascensos a tercera, seguro que sería un buen sobresueldo o que se podría aliviar la economía del club, si a ello se destinara. Al final todo se ha arreglado y no todo habrán sido pérdidas

En Basquet se ha cantado el alirón pero a costa de que al final, en un partido accidentado, varios fueran los accidentados y alguno no fortuitamente. Habrá que hablar de ello pero lo dejaremos para el próximo mes. De momento felicitar a los bravos jugadores. ¡Enhorabuena muchachos!

DÈCIMES DESBARATADES

Quan tengueren sa pigota,
es fills d'En Guillermo Tell
se menjaren un porcell
farcit de butzes i pota,
garballons sense cabota,
prebes vermells i ciurons,
vint i tres carabassons
i ravenets amb fiambre
fermats amb un fil d'alambre
i tretze plats de murtons.

Pareix que per ses paus
d'aquesta guerra europea
son venguts de la Guinea
forces de diferents graus
que amb la Reina de la fals
directora del registre
mortuori, i un ministre
de tots els Estats Balkanics
han d'apagar els focs volcanics
que encengué un mal selistre.

Un apotecari amic meu
per fer una medecina
anà a cercar de Medina
de Mahoma es cor i lleu;
amb això Sant Bartomeu
dins un covo de gerret
hi feia correr un aset
qu'En Makillety va comprar
per ferli una albarda
d'un jac que li ere estret.

Perque s'acabàs sa guerra
que tengué Cuba amb Espanya
En Weyler amb una canya
va rompre dos colls de gerra;
i amb tres primes de guiterra
En Marceo va fermar

es ministre d'Ultramar
que passetjava xufletes
i fia cantar completes
a als atmiralls dins mar.

Jo no sé si's cap mentida
lo qu'es cert que m'ho digueren
que tres inglesos corregueren
vint anys amb una cabrida
Quan va estar ben ablanida
ses satreses de París
compliren un compromís
que tenien amb Noè
de sembrar un poc de cafè
dins un sac de serradís.

Es Sultan de la Turquia
s'ha fet mosso de barber
perque diu que l'any que ve
ha de posar barberia;
i tan forta és sa mania
qu'en tal ofici ha aplegada
que la setmana passada
ja va afeitar de l'Europa
un gran contingent de tropa
pel Kaiser ensabonada.

Adan quan va està rendit
a causa del reumatisme
volgué rebre'l Sant Baptiste
d'assegut damunt el llit
cantant els salms de David
acompanyat de trombon,
de timbals i saxofon,
tocats pels Reis d'Orient
i dirigits cos present
pel gran Cristobal Colon.

LLENGUATGE DE SES CAMPANES

A Mallorca just a devora
la porta de la sacristia de
les parròquies més antigues
hi ha una roda tota plena de
campanes que s'acostuma a tocar
el dia de Nadal, el Dijous Sant,
el dia de Pasqua (tant per Nadal
com per Pasqua és a la Vetla)
i el dia del patró del poble
a l'hora del cant del "Gloria".
I aquelles campanes toquen tant
bé que quasi quasi parlen.

Vet aquí lo que les sentí
dir un qui tenia molt bona orella
per entendre el seu llenguatge:

A Andratx quan la revolten
diu: "Cordes i graneres. Cordes
i graneres. Cordes i graneres.

A Banyalbufar diven: Pa olives
i vi. Pa olives i vi. Pa olives
i vi.

A Estellencs diu: Toissa
per hom. Toissa per hom. Toissa

per hom.

A Fornalutx diu: Segau
carritx, feis vencisos. Segau
carritx, feis vencisos.

A Petra diu: Qui vol' filar
estopa? Qui vol filar, estopa?.
Qui vol filar estopa?.

També a moltes parròquies
hi havia la campana que donava
el senyal per avisar a la gent
que hi havia algú que havia
demanat el combregar o viàtic
i així els homes podien acudir
per acompanyar a Nostr'Amo a
confortar un germà o germana
malalta. La Campana de Sant
Miquel de Ciutat diu d'aquesta
manera: Homo valent,

fé testament,
que quan voldràs
ja no podràs.

Totes les campanes diven alguna
cosa si les sabem escoltar.